

Introductie la Dacia Literara

Mihail Kogalniceanu este mentorul generatiei pasoptiste. El publica, in primul numar al revistei iesene "Dacia literara", articolul-program "Introductie", considerat manifestul literar al romantismului romanesc.

La inceputul articolului axat pe evidentierea necesitatii unei literaturi originale si nationale, Kogalniceanu prezinta activitatea gazetelor romanesti aparute anterior, fata de care "Dacia literara" urmareste sa aduca un suflu nou, sugerat si de titlul revistei. Se respinge coloratura locala si amestecul politicului, revista adresandu-se scriitorilor romani de pretutindenii pentru a publica scrieri originale.

Cele patru puncte ale articolului-program sunt:

1. Intemeierea spiritului critic in literatura romana pe principiul estetic: "Critica noastra va fi nepartinitoare, vom critica cartea, iar nu persoana".
2. Afirmarea idealului de realizare a unitatii limbii si a literaturii romane: "Talul nostru este realizarea dorintei ca romanii sa aiba o limba si o literatura comuna pentru toti".
3. Combaterea imitatiilor si a traducerilor mediocre: "Dorul imitatiei s-a facut la noi o mare primejdioasa, pentru ca omoara in noi duhul national. Aceasta manie este mai ales covarsitoare in literatura) Traductiile insa nu fac o literatura".
4. Promovarea unei literaturi originale, prin indicarea unor surse de inspiratie in conformitate cu specificul national si cu estetica romantica: "Istoria noastra are destule fapte eroice, frumoasele noastre tari sunt destul de mari, obiceiurile noastre sunt destul de pitoresti si de poetice pentru ca sa putem gasi si la noi sujeturi de scris, fara sa avem pentru aceasta trebuina sa ne imprumutam de la alte natii".

In incheierea articolului-program, autorul anunta structura revistei (cele patru parti).

Primii nostri scriitori moderni se afirma in cadrul curentului national-popular de la "Dacia literara". Ideile enuntate in articolul-program si promovate de revista se reflecta in literatura romana de la mijlocul secolului al XIX lea.

Prin precizarea surselor de inspiratie (a temelor literare in ultimul punct al articolului), dar si prin diversele trimiteri spre trasaturile romantismului (aspiratia spre originalitate, refugiul in trecutul istoric, aprecierea valorilor nationale si a folclorului, imbogatirea limbii literare prin termeni populari, arhaici sau regionali), aceasta devine un manifest literar al romantismului romanesc.